

Mừng ngày Phật đản Vesak LHQ 2025

ISSN: 2734-9195 10:45 25/04/2025

Nhờ đức Phật chúng ta mới thấy rõ, giá trị lớn nhất của đời người là trí tuệ và phước đức, không có gì giá trị chân thật, bền vững và miên viễn hơn phước đức và trí tuệ.

Tác giả: **TS Thích nữ Thanh Quế & TS Thích Hạnh Tuệ**

Phật Đản (佛誕) - nghĩa là ngày sinh của đức Phật hay là Vesak (tiếng Phạn: Vaiśākha, Devanagari là ngày kỷ niệm đức Phật Thích Ca Mâu Ni (Tất-Đạt-Đa Cồ-Đàm) sinh ra tại vườn Lâm-Tì-Ni năm 624 TCN, diễn ra vào ngày 8 tháng 4 âm lịch đến 15 tháng 4 hàng năm, tùy theo quốc gia.

Theo truyền thống Phật giáo Bắc tông và Phật giáo Hán truyền, ngày này chỉ là ngày kỷ niệm ngày sinh của đức Phật Thích Ca; còn theo Phật giáo Nam truyền và Phật giáo Tạng truyền thì ngày này là ngày Tam hợp (kỷ niệm Phật đản, Phật thành đạo và Phật nhập Niết-bàn). Ngày lễ Phật Đản, hay lễ Vesak, Tam Hợp, được kỷ niệm vào các ngày khác nhau tùy theo tín niệm từng vùng.

Năm nay lễ Phật đản Vesak LHQ tổ chức ở Học viện Phật giáo Việt Nam tại Thành phố Hồ Chí Minh từ ngày 6 đến ngày 8 tháng 5 năm 2025. Đây là sự kiện rất có ý nghĩa với cả đất nước con người Việt Nam và Phật giáo Việt Nam

Nếu mùa xuân là nguồn cảm hứng vô biên, nguồn thi liệu bất tận để các tao nhân mặc khách tha hồ tưởng tượng, lặn hụp, bay bổng; mùa thu lắng đọng, dịu êm với trăng thanh gió mát, tiết khí trong lành, làm cho tâm hồn người êm ả yên bình và tĩnh lặng, thì mùa Phật đản sẽ làm cho muôn triệu trái tim của người con Phật trên khắp năm châu bốn biển rung lên theo nhịp thở với mong ước tất cả mọi loài chúng sinh sớm được an vui giải thoát như tâm nguyện thiết tha của đức Phật Thích Ca Mâu Ni khi còn tại thế.

Đức Phật xuất hiện trên thế gian này vì một mục đích duy nhất: giải trừ tất cả những khổ đau, phiền não, vô minh của tất cả chúng sinh, đưa chúng sinh đến miền đất an lành, hạnh phúc, giải thoát chân thật và miên viễn.

Đức Phật là người duy nhất thấy rõ nguồn gốc khổ đau của tất cả chúng sinh nói chung, con người nói riêng. Đức Phật cũng là người duy nhất biết được con đường dẫn chúng sinh thoát khỏi biển khổ trầm luân đến bến bờ an vui giải thoát. Trừ đức Phật ra, không một ai thấu rõ được những chân lý này. Người có trí tuệ lớn nhất, thấu rõ bản chất thật của mọi sự vật hiện tượng trên đời này, là đức Phật, người có phước đức lớn nhất trên đời cũng là đức Phật.

Ảnh minh họa (sưu tầm).

Chúng ta phải nên tự hào vì chúng ta là phật tử, là con Phật. Chúng ta luôn hãnh diện vì chúng ta là học trò của bậc Đại giác ngộ. Không những thế, chúng ta còn phải giờ giờ khắc khắc nghĩ nhớ đến Phật, nghĩ đến công ơn cao dày của đức Phật và mong mỗi làm được một việc gì đó thiết thực để báo đáp thâm ân của bậc Thiện Thệ nhân mùa Phật đản sắp về.

Đức Phật đã vì chúng sinh, vì chúng ta trải qua không biết bao nhiêu thử thách chông gai, vượt không biết bao nhiêu chương nạn hiểm nguy, chịu không biết bao nhiêu khó khăn gian khổ. Ân đức ấy trời cao khó sánh, biển rộng khôn lường, chúng ta dù trải qua trăm kiếp ngàn đời cũng không bao giờ đền đáp được trong muôn một.

Sự ra đời của đức Phật là một minh chứng vô cùng sinh động và hùng hồn cho một chân lý lớn: con người hoàn toàn có khả năng đoạn trừ hết mọi khổ đau, đạt được an vui hạnh phúc mãi mãi. Đức Phật vốn là một người bình thường, sinh ra trong bào thai nhờ tinh cha huyết mẹ hợp lại mà thành. Ngài cũng có cha có mẹ, có vợ có con, và cũng từng bị những khổ đau bức bách. Nhưng nhờ không ngừng nỗ lực học hỏi, rèn luyện và tu tập thiền định đạt đến đỉnh điểm

của giá trị đạo đức, phát huy công năng trí tuệ tới mức tối đa, tức là nhờ khai mở và phát huy hết tiềm năng to lớn của bản thân, thấu rõ thật tính của vạn pháp, bản chất của mọi thứ, đức Phật đã đạt đến an vui và tự tại một cách trọn vẹn.

Ý nghĩa nhân văn cao nhất về giá trị chân thật của con người phải đợi đến khi đức Phật ra đời thì nhân loại mới có cái nhìn thật sự đúng đắn. Với trí tuệ sáng suốt, thấu rõ mọi sự thật, đức Phật chỉ ra, tất cả mọi người đều có đầy đủ đức tướng và trí tuệ của Như Lai, có khả năng phát huy trí tuệ và đạo đức của bản thân đến mức cao nhất, có thể phát huy tiềm năng to lớn của mình, hướng tới cuộc sống tốt đẹp nhất. Tức là đức Phật đã cho chúng ta một niềm tin mạnh mẽ về một tương lai tốt đẹp. Niềm tin này không phải mơ hồ, mà đặt trên nền tảng vững chắc của trí tuệ. Niềm tin và hy vọng là những thứ quan trọng cần có của con người khi đối diện với nghịch cảnh, để tiếp tục sống và vươn lên. Lời xác quyết của Đức Phật như tiếp thêm niềm tin và năng lượng giúp chúng ta thiết lập một cuộc sống tốt đẹp.

Thật sự đức Phật đã thổi một luồng sinh khí vào trong đời sống con người, đem ánh sáng trí tuệ vào nơi vô minh tăm tối, mở ra con đường tươi sáng đến cõi nhân thiên, chỉ hướng vào Niết-bàn tịch tĩnh. Khi Phật còn tại thế, tại Ấn Độ có nhiều tôn giáo, nhiều chủ thuyết khác nhau, nhưng chỉ có Đức Phật mới lấy toàn thể nhân loại làm đối tượng truyền giáo. Niết-bàn, giải thoát mà đức Phật đề cập, không phải đợi sau khi chết mới đạt được, mà có thể chứng nghiệm và cảm nhận ngay trong giây phút hiện tại.

Với 49 năm thuyết pháp độ sinh không mệt mỏi theo Đại thừa (theo Nguyên thủy là 45 năm), hơn 300 hội, hàng vạn bài kinh, khoảng 84 000 pháp tu được kết tập trong Tam tạng thánh giáo là gia tài trí tuệ vô giá của chư thiên và nhân loại

Lời dạy của đức Phật, nếu được thực hành đúng đắn, sẽ giúp cho con người cắt đứt những sự trói buộc của tham lam, dục vọng, đạt được thanh thản, thoải mái và tự tại. Ngay đó chính là cảnh giới giải thoát chân thật. Cho nên, nếu nói đến giải thoát theo lời Phật dạy mà không có lợi ích gì cho cuộc sống nhân loại thực tế, không có giá trị gì đối với thế giới hiện thực thì sẽ trái ngược với Chính pháp của Thế Tôn.

Nhờ đức Phật chúng ta mới thấy rõ, giá trị lớn nhất của đời người là trí tuệ và phước đức, không có gì giá trị chân thật, bền vững và miên viễn hơn phước đức và trí tuệ. Hiểu thấu được chân lý này, chúng ta mới thấy hết được ý nghĩa làm người của chúng ta. Từ đó, ta mới ngộ ra, sự nghiệp lớn nhất, cũng là chân thật nhất của đời người cũng chính là sự nghiệp tô bồi, vun đắp phước đức và trí tuệ

của bản thân chúng ta. Chúng ta hiểu được điều này một cách sâu sắc và chắc chắn, chúng ta sẽ xác định được mục tiêu, lý tưởng sống của cả cuộc đời chúng ta.

Một trong những nguyên nhân gây nên bất ổn cho con người hiện nay là, dù không nói rõ ra, nhưng vô hình chung xem tiền tài vật chất là thước đo của mọi giá trị, mà hệ quả của nó là phẩm chất con người ngày càng trượt dốc nghiêm trọng. Thế giới này sẽ thật sự văn minh hơn, nếu xem trí tuệ và đạo đức như đức Phật đã nói, là tiêu chí xác định giá trị con người. Đã đến lúc, nhân loại cần xác định lại tiêu chí chân thật mà con người hướng đến để xây dựng một nền văn minh đúng nghĩa trong thời hiện đại, khi những bất ổn trong đời sống xã hội ngày càng lộ rõ.

Nền văn minh mà nhân loại cần xây dựng phải lấy trí tuệ và đạo đức làm giá trị nền tảng, hướng đến phát triển cả đời sống tinh thần lẫn đời sống vật chất cho toàn nhân loại. Chỉ với năm điều (ngũ giới), hay sáu phép hòa kính (lục hòa) do đức Phật dạy cho Phật tử, nếu được áp dụng rộng rãi trong đời sống nhân loại trên toàn thế giới thì chắc chắn sẽ giải quyết được rất nhiều những vấn đề bất ổn, nan giải hiện nay, nhất là vấn đề chiến tranh, bạo động và tâm lý bất an.

Kỷ niệm ngày Đản sinh của đức Phật, ngày Vesak năm 2025 một cách thiết thực và ý nghĩa nhất là, mỗi người con Phật trên khắp hành tinh, không luận là xuất gia hay cư sĩ tại gia, cùng nhau cố gắng nỗ lực thực hành lời dạy của Phật và hết lòng, hết sức đem những lời giáo huấn của đức Phật đến với nhiều người nhất, để có nhiều người nhất hưởng được sự lợi ích từ lời dạy của Phật.

Mong rằng, những ai đã được nghe lời dạy của Phật, thì hãy nhanh chóng thực hành, vận dụng vào trong đời sống của mình, để làm cho cuộc sống của bản thân và gia đình ngày càng tốt đẹp và thăng hoa. Những ai đang sống trong đêm trường khổ đau, mà chưa từng được nghe lời dạy của Phật thì hãy gấp rút tìm đến với Phật pháp, chắc chắn ta sẽ gặt hái được rất nhiều điều bổ ích, giúp chúng ta vượt qua khổ đau, đạt đến an lạc.

Mùa Phật đản – Vesak LHQ năm nay sẽ là mãi mãi trong trái tim chúng ta, khi chúng ta luôn luôn khắc ghi mấy lời Phật nói, như là kim chỉ nam trong đời sống: *“Không làm các điều ác, siêng làm các việc lành, giữ tâm ý trong sạch, là lời chư Phật dạy”*.

Những điều này nghe ra chừng rất đơn giản, nhưng giá trị của nó là không thể đo đếm được cho nhân loại trong hiện tại cũng như tương lai.

Tác giả: **TS Thích nữ Thanh Quế & TS Thích Hạnh Tuệ**

Tài liệu tham khảo:

1. Bộ A Hàm
2. Bộ Nikaya
3. Bộ Từ điển Phật học Phật Quang
4. Kinh Đại bát niết bàn
5. Kinh Hoa Nghiêm
6. Đại Phật sử
7. Bộ Đại Bảo tích